

NHẬN THỨC VỀ VIỆC SỬ DỤNG CHATGPT LÀM CÔNG CỤ HỖ TRỢ HỌC TẬP VÀ NGHIÊN CỨU CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ - ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

THE PERCEPTION OF STUDENTS OF THE UNIVERSITY OF DANANG - UNIVERSITY OF FOREIGN LANGUAGES STUDIES ABOUT USING CHATGPT AS A LEARNING TOOL

Nguyễn Thị Lệ Quỳnh*, Nguyễn Thị Ngọc Anh, Đặng Thị Quỳnh Hoa, Trương Thị Quỳnh

Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng, Việt Nam¹

*Tác giả liên hệ / Corresponding author: 416210024@sv.ufl.udn.vn

(Nhận bài / Received: 28/2/2024; Sửa bài / Revised: 19/4/2024; Chấp nhận đăng / Accepted: 21/4/2024)

Tóm tắt - Kỹ nguyên công nghệ 4.0 mang lại cho nhân loại một mạng lưới thông tin toàn cầu và trí tuệ nhân tạo (AI), đặc biệt là ứng dụng ChatGPT đang là xu thế dẫn dắt sự quan tâm của giới học thuật. Bài nghiên cứu này sử dụng phương pháp định tính bằng cách tiến hành phỏng vấn sâu có cấu trúc đối với 55 sinh viên từ năm nhất đến năm tư của trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng để làm rõ nhận thức của việc sử dụng ChatGPT làm công cụ hỗ trợ học tập và nghiên cứu của sinh viên. Kết quả nghiên cứu chỉ ra rằng, sinh viên sử dụng ChatGPT nhiều nhất vào việc tra cứu thông tin khi làm bài tập và nghiên cứu khoa học, tiếp theo là hỗ trợ làm bài tập, dịch thuật, viết báo cáo và cuối cùng dùng để học thêm ngoại ngữ là hạn chế nhất. Đồng thời, bài nghiên cứu đề xuất những giải pháp sử dụng cân bằng ChatGPT nhằm mang lại hiệu quả tối ưu nhất trong quá trình học tập của sinh viên.

Từ khóa - Nhận thức; ChatGPT; học tập và nghiên cứu; Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng

1. Đặt vấn đề

Trí tuệ nhân tạo (AI) là một trong những lĩnh vực trọng trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển của xã hội hiện đại. Nó có khả năng xử lý và phân tích lượng dữ liệu lớn, giúp giải quyết các vấn đề phức tạp mà con người gặp phải. AI hiện nay là vấn đề mới trong cộng đồng, được truyền thông phổ biến rộng rãi, đặc biệt được giới trẻ quan tâm, tìm hiểu.

Đặc biệt, vào tháng 11 năm 2022 sự xuất hiện của ChatGPT đã gây cú sốc lớn trong lĩnh vực AI với tính năng truy xuất thông tin. Công cụ thông minh này đã lan tỏa mạnh mẽ trên toàn cầu trong đó có Việt Nam. Nhận thấy được sức ảnh hưởng của ChatGPT đến việc tiếp cận của giới trẻ Việt Nam trong quá trình học tập, nhóm tác giả nghiên cứu khoa học với đề tài nghiên cứu “Nhận thức về việc sử dụng ChatGPT làm công cụ hỗ trợ học tập và nghiên cứu của sinh viên Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng (ĐHNN-ĐHĐN)”.

Bài báo này nhằm mục đích phỏng vấn khảo sát thực trạng nhận thức việc sử dụng ChatGPT trong học tập và nghiên cứu của sinh viên Trường ĐHNN-ĐHĐN. Từ đó nhóm nghiên cứu đề cập đến 4 điểm hạn chế để cho sinh viên sử dụng hiệu quả ChatGPT.

Abstract - Technology 4.0 brings humanity a global information network and artificial intelligence (AI) in which the ChatGPT application is drawing great public attention thanks to its superior advantages towards human users. This research employs a qualitative method by conducting structural in-depth interviews with a sampling of 55 students of the University of Danang - University of Foreign Language Studies (UD-UFLS) to clarify UD-UFLS students' perceptions about using ChatGPT as a learning tool to support their studies. Research results show that, UD-UFLS students mostly use ChatGPT to do research, followed by homework support, translation, and report writing. ChatGPT is utilized least by UFLS students in learning foreign languages. Based on these findings, this research proposes solutions to help UD-UFLS students use ChatGPT effectively in their learning process.

Key words - Perception; ChatGPT; study and research; The University of Danang - University of Foreign Language Studies

2. Tổng quan nghiên cứu

2.1. Trong nước

Trong rất nhiều chiến lược và cách thức để thực hiện hóa phương châm, việc có thể áp dụng công nghệ thông tin truyền thông vào giáo dục được xem là một công cụ mạnh và hữu ích, có tác dụng lớn cho quá trình này. Công nghệ thông tin truyền thông sẽ giúp việc tích cực hóa, cá nhân hóa người học, tạo sự tương tác và quá trình tự khám phá cũng như quá trình tự học diễn ra một cách dễ dàng. Nghiên cứu về ChatGPT cũng nhận được nhiều sự quan tâm trong thời gian gần đây. Mặc dù còn nhiều hạn chế nhưng cũng đã có những nghiên cứu về khả năng của ChatGPT trong giáo dục cũng như những đánh giá tiềm năng và nguy cơ. Trong nghiên cứu, bộ dữ liệu VNHSGE (Vietnamese High School Graduation Examination) được giới thiệu là một tập dữ liệu được phát triển đặc biệt để đánh giá các mô hình ngôn ngữ lớn (LLMs) trong ngữ cảnh Việt Nam. Tập dữ liệu này được tạo ra từ kỳ thi Tốt nghiệp Trung học Quốc gia Việt Nam và các bài kiểm tra tương tự. Bộ dữ liệu VNHSGE gồm 300 bài luận văn học và hơn 19.000 câu hỏi trắc nghiệm về nhiều chủ đề [1].

2.2. Thế giới

Trong nghiên cứu [2], đã tiến hành đánh giá hiệu suất của ChatGPT về khả năng để trả lời các câu hỏi kỳ thi cấp phép

¹ The University of Danang-University of Foreign Languages Studies, Vietnam (Nguyen Thi Le Quynh, Nguyen Thi Ngọc Anh, Dang Thi Quynh Hoa, Trương Thị Quỳnh)

y khoa Hoa Kỳ, các tác giả sử dụng 2 bộ câu hỏi trắc nghiệm, trên 4 tập dữ liệu được sử dụng, bao gồm AMBOSS-Step1, AMBOSS-Step2, NBME-Free-Step1 và NBME-Free-Step2, ChatGPT đã đạt được độ chính xác lần lượt là 44% (44/100), 42% (42/100), 64,4% (56/87) và 57,8% (59/102). Đáng chú ý là ChatGPT đã vượt trội hơn InstructGPT trung bình 8.15% trên tất cả các dữ liệu và GPT-3 đã thực hiện tương tự như một cơ hội ngẫu nhiên. Ngoài ra, mô hình đã ghi nhận một sự giảm hiệu suất đáng kể khi độ khó của câu hỏi tăng lên ($P = 0.01$) trong tập dữ liệu AMBOSS-Step1. Từ những kết quả này cho thấy khả năng của ChatGPT.

ChatGPT được hỗ trợ bởi mô hình ngôn ngữ GPT-3 tiên tiến của OpenAI, đã đạt 1 triệu người dùng chỉ sau 5 ngày. Facebook, Netflix, Instagram và Twitter có thể đạt được con số này sau 300, 1200, 75 và 720 ngày. Với 175 tỷ tham số, GPT-3 có thể tạo ra chữ viết gần giống với ngôn ngữ của con người [3]. Trong nghiên cứu khác Kasneci và đồng nghiệp [4] đánh giá và phân tích những lợi ích và thách thức tiềm năng của việc ứng dụng các mô hình ngôn ngữ lớn trong lĩnh vực giáo dục từ quan điểm của học sinh và giáo viên. Bài báo tóm tắt tình trạng hiện tại của các mô hình ngôn ngữ lớn và mô tả các ứng dụng của chúng trong giáo dục. Ngoài ra, bài báo cung cấp một cái nhìn về cách sử dụng các mô hình này để tạo nội dung giáo dục, cải thiện sự tham gia và trải nghiệm học tập. Trong nghiên cứu [5], việc sử dụng ChatGPT trong giáo dục qua ba giai đoạn; Giai đoạn đầu tiên của nghiên cứu cho thấy, cuộc tranh luận công khai trên mạng xã hội liên quan đến việc sử dụng ChatGPT trong giáo dục nói chung là tích cực và có sự hào hứng.

3. Cơ sở lý thuyết

ChatGPT là một Chatbot AI sử dụng các thuật toán học sâu để tạo ra văn bản phản hồi cho người dùng [6], là một nhánh của khoa học máy tính tập trung vào việc tạo ra những cỗ máy thông minh có thể suy nghĩ và hành động như con người. ChatGPT có thể trả lời các câu hỏi, cung cấp thông tin, đưa ra lời khuyên và thậm chí tham gia vào cuộc trò chuyện theo nhiều chủ đề khác nhau. “ChatGPT sử dụng kỹ thuật học sâu để học các quan hệ giữa các từ trong một tập dữ liệu lớn. Sau khi được huấn luyện, mô hình có thể tự tạo ra các văn bản mới bằng cách sử dụng thông tin đã học từ tập dữ liệu huấn luyện. ChatGPT có thể được sử dụng để tạo ra các văn bản có ý nghĩa, trả lời các câu hỏi hoặc thực hiện các tác vụ khác liên quan đến ngôn ngữ tự nhiên” [7].

Trong quá trình học tập, nghiên cứu khi sử dụng ChatGPT cũng mang đến một số lợi ích như tăng cường khả năng tự học, hỗ trợ học tập cá nhân hóa, khám phá kiến thức mới [8]. Đối với sinh viên, ChatGPT có thể hỗ trợ trong quá trình làm nghiên cứu và viết luận văn.

Có thể thấy, ChatGPT là một ứng dụng siêu trí tuệ với tiềm năng đáp ứng nhanh trong quá trình học tập, nghiên cứu, ChatGPT có thể trả lời các câu hỏi, cung cấp thông tin, đưa ra lời khuyên, thậm chí tham gia vào cuộc trò chuyện theo chủ đề khác nhau. Từ đó, người dùng có thể tiết kiệm được thời gian và đưa ra thông tin cần tìm một cách nhanh chóng.

4. Thiết kế nghiên cứu

Bài báo này sử dụng phương pháp nghiên cứu định tính

Nội dung phỏng vấn bao gồm thông tin nhân khẩu học: Họ và tên, giới tính, quê quán, khóa, ngành đào tạo. Nhận thức về ChatGPT và mục đích, kỹ năng sử dụng ChatGPT. Đối tượng nghiên cứu là nhận thức về việc sử dụng ChatGPT của sinh viên trong quá trình học tập và nghiên cứu của sinh viên Trường ĐHN-ĐHĐN. Mục tiêu chính, đánh giá nhận thức của sinh viên về việc sử dụng ChatGPT trong học tập bao gồm tỉ lệ biết đến ChatGPT thông qua các kênh, mục đích sử dụng, kỹ năng sử dụng ChatGPT và sự kỳ vọng, niềm tin đối với ChatGPT của sinh viên. Công cụ nghiên cứu là thực hiện phỏng vấn bằng có cấu trúc đối với sinh viên để thu thập dữ liệu sâu hơn về nhận thức của họ trong việc sử dụng ChatGPT.

Phương pháp phân tích dữ liệu: Nhóm tác giả chuẩn bị dữ liệu bao gồm chuyển đổi các bản ghi chép trong quá trình phỏng vấn thành định dạng văn bản. Đảm bảo chất lượng dữ liệu bằng cách kiểm tra lỗi chính tả và ngữ pháp. Chia nhỏ dữ liệu thành các đoạn văn bản phù hợp cho việc phân tích. Tiếp theo, mã hóa dữ liệu bằng cách đọc kỹ từng đoạn văn bản và xác định các ý chính. Gán mã cho mỗi sinh viên bằng một mã phù hợp được thống nhất như sau: Số năm đã học + tên khoa được viết tắt chữ cái đầu tiên + số thứ tự được phỏng vấn, để đảm bảo tính nhất quán trong quá trình phân tích

5. Kết quả nghiên cứu và khảo sát

5.1. Mẫu, phương pháp và phân tích dữ liệu

Mẫu phỏng vấn: Việc chọn mẫu được lựa chọn với 55 đối tượng trên tổng 9 khoa và 1 tổ tiếng của trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Đà Nẵng. Trong đó, khoa Quốc tế học với 10 sinh viên, khoa tiếng Anh là 8 sinh viên, khoa tiếng Trung có 7 sinh viên, khoa tiếng Anh chuyên ngành, khoa Sư phạm Ngoại ngữ, khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Hàn Quốc mỗi khoa có 6 sinh viên, khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Nhật Bản có 5 sinh viên. Tổ tiếng Thái Lan, khoa tiếng Nga và khoa tiếng Pháp với số lượng mỗi khoa tham gia ít nhất là 2 đến 3 sinh viên. Sinh viên các khóa từ năm nhất đến năm tư tham gia trả lời phỏng vấn được thống kê như sau: Sinh viên năm ba chiếm cao nhất là 31 đối tượng, sinh viên năm hai đứng thứ hai có 15 đối tượng tham gia phỏng vấn, sinh viên năm tư là 5 đối tượng và sinh viên năm nhất là thấp nhất với 4 đối tượng.

Bảng 1. Số liệu mẫu sinh viên tham gia phỏng vấn

Khoa/Tổ	Năm				Tổng	Tỉ lệ
	2020	2021	2022	2023		
Quốc tế học	1	7	1	1	10	18,2%
Tiếng Anh	0	4	4	0	8	14,6%
Tiếng Trung	1	2	2	2	7	12,7%
Tiếng Anh chuyên ngành	0	6	0	0	6	10,9%
Sư phạm Ngoại ngữ	0	3	3	0	6	10,9%
NN&VH Hàn Quốc	2	2	1	1	6	10,9%
NN&VH Nhật Bản	0	3	2	0	5	9,1%
Tiếng Nga	0	2	1	0	3	5,5%
Tiếng Pháp	0	1	1	0	2	3,6%
Tổ tiếng Thái Lan	1	1	0	0	2	3,6%
Tổng	5	31	15	4	55	100%

Việc lựa chọn đối tượng này được dàn đều tất cả các khoa và niên khóa và để đảm bảo tính đại diện. Quá trình lấy mẫu phỏng vấn được thực hiện trong khoảng thời gian từ tháng 12 năm 2023 đến tháng 1 năm 2024. Tỷ lệ tất cả sinh viên được phỏng vấn đã biết về ChatGPT trước khi thực hiện phỏng vấn. Bên cạnh đó, 9,1% sinh viên sử dụng ChatGPT có trả phí và 90,9% sinh viên sử dụng bản miễn phí.

Phương pháp nghiên cứu: Nhóm nghiên cứu sử dụng phương pháp định tính bằng phỏng vấn tất cả các đối tượng bằng cách sử dụng cùng loại câu hỏi, một phần trong nghiên cứu định tính vì giúp mô tả và phân tích các đặc điểm văn hóa và hành vi của đối tượng nghiên cứu. Phương pháp này xác định rõ các yếu tố trong tư duy của mỗi cá nhân, hiểu đối tượng nghĩ gì và biết gì về thế giới xung quanh cũng như cách họ tổ chức thông tin đó (structured interview). Theo đó nhóm tác giả chuẩn bị trước câu hỏi cho người tham gia khảo sát, thời gian nghiên cứu kéo dài từ ngày 2 tháng 12 năm 2023 đến hết ngày 4 tháng 1 năm 2024. Nhóm tác giả thực hiện phỏng vấn bằng hình thức hỏi đáp trực tiếp trong phạm vi khuôn viên của Trường ĐHN-ĐHĐN. Cuộc khảo sát mang lại nhiều thông tin về những vấn đề xoay quanh nhận thức sử dụng ChatGPT trong nghiên cứu và học tập của sinh viên Trường ĐHN-ĐHĐN.

Thu thập dữ liệu: Nhóm nghiên cứu được phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên trong quá trình phỏng vấn về việc hỏi, ghi chép và tổng hợp thông tin. Mỗi bài phỏng vấn được thực hiện khoảng 10 phút với bảng hỏi có cấu trúc được thiết kế sẵn. Bài nghiên cứu được tiến hành phỏng vấn từ ngày 5 tháng 12 năm 2023 đến ngày 20 tháng 12 năm 2023. Với trung bình 5 đối tượng khảo sát trong một ngày. Sau khi kết thúc phỏng vấn, tiến hành rà soát nội dung và đi đến phân tích.

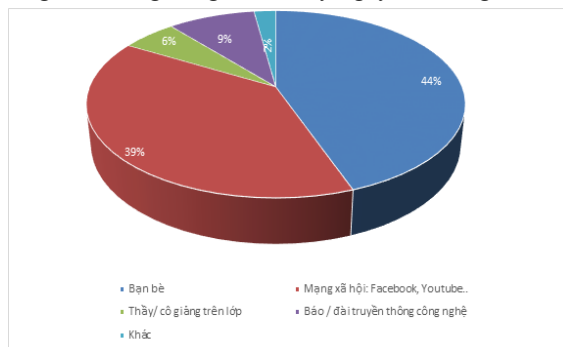
Phân tích dữ liệu: Sau khi kết thúc bài phỏng vấn, phương pháp diễn ngôn được áp dụng để mã hóa các đối tượng được trả lời phỏng vấn. Theo nguyên tắc bảo mật thông tin, người được phỏng vấn, bài nghiên cứu thống nhất mã hóa đối tượng phỏng vấn: Số năm đã học + tên khoa được viết tắt chữ cái đầu tiên + số thứ tự được phỏng vấn.

5.2. Kết quả khảo sát hiệu quả sử dụng ChatGPT làm công cụ hỗ trợ học tập và nghiên cứu của sinh viên Trường ĐHN-ĐHĐN

Trong quá trình khảo sát nhóm tác giả nhận thấy, tỷ lệ sinh viên biết đến ChatGPT nhiều nhất là thông qua mạng xã hội và báo/đài truyền thông công nghệ, từ đó có thể lý giải được vì công nghệ ngày càng phổ biến trên mọi lĩnh vực, đặc biệt trong lĩnh vực giáo dục yêu cầu sự đổi mới, cải tiến để cải thiện chất lượng học sinh, sinh viên hiện nay và trong tương lai, Hình 2.

Với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ nói chung, AI nói riêng khiến cho sinh viên ĐHN-ĐHĐN ngày càng có xu hướng biết đến và sử dụng AI, đặc biệt là ChatGPT trong quá trình học tập và nghiên cứu, sinh viên có cơ hội được tiếp xúc trực tiếp với công nghệ, làm tăng hiệu suất làm bài tập và tiết kiệm được thời gian. Hiện nay, yêu cầu sinh viên sử dụng công nghệ thường xuyên để làm bài tập

trực tuyến, làm việc nhóm, hội nhập cùng thời đại. Bên cạnh đó, ưu điểm của trường ĐHN-ĐHĐN có số lượng bài tập chuyên ngành lớn nhằm nâng cao phát triển kỹ năng và kiến thức của sinh viên. Chính vì môi trường học tập đã thúc đẩy sinh viên cần phải tiếp xúc và sử dụng công nghệ làm công cụ hỗ trợ cho quá trình học tập. Tỷ lệ sinh viên biết đến ChatGPT thông qua mạng xã hội, một phần thông qua các kênh thông tin đại chúng, ChatGPT những năm gần đây đã xuất hiện dày đặc, tạo ra cơn sốt làm cho sinh viên tham gia sử dụng công cụ AI này ngày một tăng cao.

Hình 2. Biểu đồ tỷ lệ sinh viên biết đến ChatGPT thông qua các kênh

Kết quả nghiên cứu cho thấy, nhận thức trong việc sử dụng ChatGPT của sinh viên Trường ĐHN-ĐHĐN còn có điểm hạn chế. Tỷ lệ 9,1% sinh viên sử dụng ChatGPT có trả phí, qua đó có thể thấy phần lớn sinh viên còn lại chưa sử dụng được hết các công cụ, chức năng của ChatGPT. Kết quả phỏng vấn cho thấy 4 hạn chế mà sinh viên gặp phải khi sử dụng ChatGPT, cụ thể: (1) Sinh viên sử dụng ChatGPT để tra cứu thông tin học tập, nghiên cứu cơ bản; (2) Sinh viên chưa đọc/học cách sử dụng ChatGPT hiệu quả; (3) Sinh viên chưa biết cách tạo đề bài để ChatGPT truy vấn thông tin hiệu quả; (4) Sinh viên chưa tin tưởng khả năng cung cấp thông tin của ChatGPT (Bảng 2).

- Mục đích sử dụng ChatGPT trong học tập và nghiên cứu của sinh viên:

Theo như cuộc phỏng vấn, tất cả sinh viên đều sử dụng ChatGPT với mục đích hỗ trợ học tập và nghiên cứu. Trong đó, dùng ChatGPT nhằm mục đích “*Làm bài tập liên quan đến nội dung học và tra cứu thông tin, tài liệu về các chủ đề học tập, nghiên cứu*” được sử dụng nhiều nhất với 55/55 sinh viên đều trả lời có dùng cho 2 mục đích chính trên. Theo quan điểm của 3QTH01: “*Minh sử dụng khi làm bài tập trên lớp và tra cứu cho các chủ đề khó mà bản thân chưa gặp, chưa có thông tin và tài liệu để làm dàn ý sơ bộ ban đầu cho bài*”.

Bên cạnh đó, mục đích sử dụng ChatGPT để “*Hỗ trợ dịch thuật và giải thích các thuật ngữ chuyên ngành*” cũng được đánh giá cao, đối với sinh viên ngoại ngữ việc tiếp xúc với ngôn ngữ và thuật ngữ là thường xuyên và đây cũng là lý do cho việc lựa chọn ChatGPT để giải thích các thuật ngữ và hỗ trợ cho việc dịch thuật của sinh viên khối ngành này. 32/55 sinh viên được phỏng vấn cho rằng, lý do bản thân dùng ChatGPT để dịch thuật là vì sinh viên ngoại ngữ hằng ngày đều làm bài tập và học ngôn ngữ.

Tuy nhiên, theo kết quả phỏng vấn ý kiến về mục đích *Học thêm ngoại ngữ và Hỗ trợ viết báo cáo môn khoa học*,

khóa luận không được đánh giá cao, chỉ 12/55 và 5/55 sinh viên sử dụng vào hai mục đích trên. Ngôn ngữ được dùng để học thêm nhiều nhất là tiếng Anh và tiếng Trung. Về mục đích này, 3NNVHHQ03 cho rằng: “*Minh thường sử dụng ChatGPT để học thêm tiếng Anh vì đây là ngôn ngữ phổ biến, ứng dụng này cũng được phát triển và tạo bởi quốc gia dùng tiếng Anh nên độ tin cậy về thông tin bằng tiếng Anh với mình là cao hơn so với các ngôn ngữ ít sử dụng khác*”. Do ChatGPT đưa ra nhiều ý kiến cho một chủ đề và không cung cấp nguồn để sinh viên đánh giá độ xác thực thông tin nên cũng không được sử dụng và đánh giá cao trong việc viết báo cáo và khóa luận vì ảnh hưởng đến liên chính khoa học cho bài luận.

Bảng 2. Kết quả khảo sát sinh viên trong việc sử dụng ChatGPT

Câu hỏi	Số lượng
1. Mục đích sử dụng ChatGPT trong học tập và làm việc là gì?	
(1) Tra cứu thông tin, tài liệu về các chủ đề học tập, nghiên cứu	55
(2) Làm bài tập liên quan đến nội dung học tập, nghiên cứu	54
(3) Hỗ trợ dịch và giải thích các thuật ngữ	32
(4) Hỗ trợ viết báo các môn học, khóa luận	5
(5) Học thêm ngoại ngữ	12
2. Bạn/anh/chị đã từng học/đọc/tìm hiểu cách sử dụng ChatGPT chưa?	43
3. Bạn/anh/chị biết cách tạo đầy đủ nội dung để bài (tạo đầy đủ câu lệnh) để ChatGPT truy vấn thông tin hiệu quả không?	30
4. Bạn/anh/chị có sử dụng câu đề bài (câu lệnh) là câu phức tạp để thực hiện truy vấn ChatGPT?	19
5. Bạn/anh/chị có sử dụng câu đề bài (câu lệnh) là câu đơn để thực hiện truy vấn ChatGPT?	30
6. Bạn/anh/chị có nghĩ ChatGPT hữu ích trong việc trả lời các câu hỏi và cung cấp thông tin không?	39

- Kỹ năng của sinh viên khi sử dụng ChatGPT trong học tập và nghiên cứu:

Nội dung sinh viên đã từng học/đọc về cách sử dụng ChatGPT cho kết quả được đánh giá cao nhất với 43/55 sinh viên đã học cách sử dụng ChatGPT trước khi tìm kiếm thông tin trên ứng dụng này và có 5 sinh viên dùng bản trả phí để dùng tối đa công cụ và chức năng của ChatGPT so với số còn lại. 2TTQ05 cho biết: “*Trước khi sử dụng ChatGPT mình đã đọc qua hướng dẫn trên website và xem 1 số video hướng dẫn trên Youtube*”.

Bên cạnh đó, nội dung về “*Biết cách tạo đề bài để ChatGPT truy vấn thông tin hiệu quả*” và “*Sử dụng câu lệnh đơn để ChatGPT thực hiện truy vấn*” được đánh giá trung bình khi có 30/55 sinh viên học cách tạo câu lệnh đầy đủ, rõ ràng để ChatGPT truy xuất thông tin chính xác, đầy đủ nhất. Về nội dung biết cách mô tả đầy đủ thông tin để ChatGPT tìm kiếm tốt hơn và sử dụng câu phức tạp để thực hiện truy vấn được đánh giá thấp với 19/55 sinh viên thực hiện 2 thao tác này. 2TP19 cho biết thêm: “*Mình chỉ sử dụng câu hỏi ngắn để tìm kiếm một vài thông tin thay vì mô tả chi tiết thì mình sẽ tìm theo từng câu hỏi nhỏ, vì mình*

thấy rằng việc hỏi ngắn sẽ cho ra kết quả ngắn gọn hơn mà không cần đọc lại để chọn lọc”.

Kết quả phỏng vấn cho thấy, sinh viên biết kỹ năng trong việc học tập và nghiên cứu như: học/đọc cách sử dụng ChatGPT; biết tạo đề bài để tìm kiếm thông tin nhằm mục đích cho kết quả tốt nhất. Bên cạnh đó, sinh viên vẫn chưa biết cách tạo đề bài đầy đủ để ChatGPT cho ra kết quả tốt nhất. Mặc dù, số lượng học/đọc cách sử dụng cao nhưng áp dụng lại không hiệu quả trong kỹ năng truy vấn thông tin.

- Nhận thức và đánh giá của sinh viên về hiệu quả của ChatGPT:

Về nội dung mức độ sử dụng ChatGPT, sinh viên sử dụng ChatGPT hằng ngày có kết quả thấp hơn chỉ sử dụng khi cần thiết, cho thấy sinh viên không phụ thuộc vào ChatGPT để nâng cao kỹ năng tự tìm tài liệu, và duy trì tự duy độc lập. 3TA22 cho rằng: “*Minh sẽ không sử dụng ChatGPT như công cụ học tập hằng ngày. ChatGPT có hiệu quả trong việc cung cấp thông tin nhưng mình không muốn lạm dụng nó, bởi sử dụng nhiều mình sẽ mất đi khả năng tìm kiếm thông tin từ các trang báo hay trang mạng khác, làm giảm khả năng tìm tòi của bản thân, giảm tư duy độc lập và sự sáng tạo. Nên mình sẽ sử dụng ChatGPT chỉ ở những lúc cần thiết để tìm kiếm thông tin*”.

Bên cạnh đó, khi đánh giá về nội dung ChatGPT có hiệu ích trong việc cung cấp thông tin được đánh giá cao với 39 sinh viên đánh giá ChatGPT rất hữu ích cho quá trình học tập và nghiên cứu, các ý kiến phần lớn cho rằng ChatGPT cung cấp thông tin nhanh, có nhiều gợi ý để triển khai bài và giúp làm bài với tốc độ nhanh hơn so với tìm kiếm thủ công.

Tuy nhiên, về nội dung Khả năng cung cấp thông tin của ChatGPT là chính xác và đáng tin cậy được đánh giá là thấp, hầu hết sinh viên cho rằng thông tin của ChatGPT chỉ được tổng hợp và giới hạn tới năm 2021, không được kiểm chứng và nguồn xác thực nên chỉ mang tính chất tham khảo thêm, không đáng tin cậy so với các bài báo, tài liệu chính thống, có xuất bản và tác giả. 2SPNN33 cho biết “*Khi ChatGPT trả lời thông tin, mình sẽ đọc và kiểm tra lại nguồn thông tin, không sao chép y nguyên, vì không có tác giả, nguồn tài liệu điều này ảnh hưởng đến tính minh bạch và chính xác của thông tin mình sử dụng*”. Cùng ý kiến này 2NNVHNB28 cho biết thêm “*Mình không sử dụng ChatGPT hằng ngày, mình chỉ sử dụng khi cần thiết và mình thấy rất hiệu quả trong quá trình học tập, khi thầy cô cho bài tập về nhà. Nhưng mình không hoàn toàn tin vào thông tin của ChatGPT đưa ra, mình chỉ tin ở mức 50%, vì so với các tài liệu có tác giả rõ ràng thì ChatGPT chỉ như đối đáp với câu hỏi đơn giản chứ không thể đáng tin và sử dụng tốt như các tài liệu có sự kiểm chứng và tác giả nghiên cứu được đăng tải lên trang web lớn, và đôi khi mình cũng nhận thông tin sai từ ChatGPT*”.

Từ kết quả phỏng vấn cho thấy, sinh viên Trường ĐHNĐ-ĐHNĐ biết giới hạn khi sử dụng ChatGPT để không phụ thuộc vào ứng dụng này, bên cạnh đó sinh viên đánh giá cao ChatGPT đưa ra thông tin nhanh chóng, hữu ích trong quá trình học tập nghiên cứu. Tuy nhiên, khả năng cung cấp thông tin chính xác và đáng tin cậy của ChatGPT không được đánh giá cao cho thấy sinh viên vẫn

duy trì tính tìm tòi, sáng tạo, tư duy dành cho học tập và nghiên cứu, chỉ sử dụng ChatGPT như công cụ hỗ trợ và đề cao liên chính khoa học cho nguồn gốc của tài liệu, thông tin mà bản thân sử dụng.

Việc sử dụng ChatGPT còn một số hạn chế về kết quả như tìm kiếm dẫn đến sinh viên vẫn chưa tin tưởng vào khả năng cung cấp thông tin chính xác và đáng tin cậy của ChatGPT. Bên cạnh đó, Dương Thanh Linh [8] cho rằng: “ChatGPT có khả năng cung cấp hỗ trợ cá nhân hóa cho học viên, đáp ứng nhu cầu và mục tiêu học tập của từng cá nhân”; ngoài ra, tác giả này cũng cho rằng: “ChatGPT có thể cung cấp nhiều thông tin, nhưng không phải lúc nào cũng đảm bảo tính chính xác và độ tin cậy của thông tin này. AI có thể dựa trên dữ liệu không chính xác hoặc không đầy đủ, gây ra sự sai lệch hoặc thông tin không đúng, điều này cần được kiểm tra và xác thực kỹ càng”.

Theo nghiên cứu “Thực trạng ứng dụng ChatGPT trong việc học tập và nghiên cứu của sinh viên Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh” [9]. Kết quả nghiên cứu cho thấy, sinh viên Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh tiếp cận công nghệ nhanh chóng và áp dụng vào việc học tập và nghiên cứu, tuy vẫn chưa khai thác hết các tính năng của công nghệ mới, cần phải đào tạo, hướng dẫn sinh viên để họ hiểu rõ và tận dụng toàn bộ tiềm năng của mô hình AI này.

So với nghiên cứu trên, nhìn chung sinh viên Trường ĐHN-ĐHĐN đã biết ứng dụng ChatGPT trong học tập và nghiên cứu. Điều này thể hiện qua kết quả phỏng vấn về các nội dung liên quan đến sử dụng ChatGPT trong học tập và nghiên cứu, các kỹ năng của sinh viên khi sử dụng ChatGPT và nhận thức, đánh giá của sinh viên về ChatGPT đều được đánh giá từ mức độ đáp khá, không có đánh giá nào không tốt, không hiệu quả. Kết quả nghiên cứu cho thấy, sinh viên Trường ĐHN-ĐHĐN tiếp cận công nghệ rất nhanh, ứng dụng vào quá trình học tập và nghiên cứu một cách linh hoạt, sử dụng ChatGPT là đúng nhưng nếu lạm dụng vào chức năng của nó có thể gây bất lợi và lệ thuộc vào AI, mất đi sự sáng tạo, đặc tính của sinh viên là phải giao tiếp, để nâng cao khả năng giao tiếp, tư duy nhạy bén để phản xạ nhanh trong giao tiếp. Nếu sử dụng ChatGPT trong tất cả các tình huống của cuộc sống hằng ngày và trong quá trình học tập sẽ bị mai một khả năng tìm tòi, giao tiếp.

6. Kết luận

Bài báo này đã tiến hành phân tích thực trạng nhận thức về việc sử dụng ChatGPT của các sinh viên của Trường ĐHN-ĐHĐN trong quá trình học tập và nghiên cứu đồng thời nhấn mạnh những khía cạnh tích cực, sử dụng ChatGPT hiệu quả. Để tận dụng khai thác tiềm năng sức mạnh của ChatGPT một cách có trách nhiệm và liên chính khoa học, nhóm tác giả đưa ra một số khuyến nghị với sinh viên khi sử dụng: (1) cần phải biết đánh giá chính

xác nguồn thông tin và xác minh thông tin; (2) cần phát triển kỹ năng cần thiết đặt câu hỏi rõ ràng, thông minh, ngắn gọn, hiểu rõ về ngôn ngữ để sử dụng tối ưu ChatGPT; (3) tránh việc đặt câu hỏi không chi tiết, đề bài ngắn, đơn giản dẫn đến câu trả lời không chính xác hoặc không đáp ứng yêu cầu. Hiểu được cách sử dụng ChatGPT và sử dụng một cách hiệu quả có thể giúp sinh viên hoàn thành nhiệm vụ với hiệu suất tối đa. Tuy nhiên, cần lưu ý ChatGPT chỉ là một công cụ hỗ trợ không thể thay thế hoàn toàn được tư duy và suy nghĩ của con người. Học tập và nghiên cứu là quá trình của sáng tạo, trải nghiệm tìm tòi kiến thức và phát triển tư duy độc lập. Vì vậy, sinh viên cần cần nhắc việc sử dụng ChatGPT và chỉ nên sử dụng như công cụ hỗ trợ giúp tăng hiệu suất hoàn thành bài học và nghiên cứu, đồng thời duy trì tư duy độc lập, sự sáng tạo trong quá trình học tập và nghiên cứu. Ngoài ra, các nhà giáo dục cũng nên cần nhắc quản lý dữ liệu và đảm bảo quyền riêng tư của giảng viên và sinh viên khi sử dụng ChatGPT.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] X. Q. Dao *et al.*, “VNHSGE: Vietnamese High School Graduation Examination Dataset for Large Language Models”, arXiv Prepr. arXiv:2305.12199, 2023, Doi 10.48550/arXiv.2305.12199
- [2] A. Gilson *et al.*, “How Does ChatGPT Perform on the United States Medical Licensing Examination? The Implications of Large Language Models for Medical Education and Knowledge Assessment”, *JMIR Medical Education*, vol. 9, pp. 1–9, 2023, doi: 10.2196/45312.
- [3] M. Firat, “What ChatGPT means for universities: Perceptions of scholars and students”, *Journal of Applied Learning and Teaching*, vol 7, no 1, pp.57-63, 2023, Doi <https://doi.org/10.37074/jalt>
- [4] E. Kasneci *et al.*, “ChatGPT for good? On opportunities and challenges of large language models for education”, *Learn. Individ. Differ.*, vol. 103, p. 102274, 2023, doi: 10.1016/j.lindif.2023.102274.
- [5] A. Tili *et al.*, “What if the devil is my guardian angel: ChatGPT as a case study of using chatbots in education”, *Smart Learn. Environ.*, vol. 10, no. 1, pp. 1–24, Dec. 2023, doi: 10.1186/S40561-023-00237-X/FIGURES/13.
- [6] T. T. C. Trang, “Attitudes and expectations of English pedagogy students towards ChatGPT: research at Hanoi University of Education”, *Journal of Education*, vol 23, no. 10, pp. 51– 56, 2023
- [7] N. T. Phuoc, “Use ChatGPT as a support tool in teaching and learning communication majors”, *Scientific Journal of Hong Bang International University*, vol 25, pp. 95–100, 2023, <https://doi.org/10.59294/HIUIS>
- [8] D. T. Linh, “ChatGPT application promotes teaching and learning at university level in the era of artificial intelligence”, *Journal of Science and Technology of Binh Duong University*, vol 6, no 2, pp.153- 160, 2023.
- [9] D.V. Em, N. D. P. Loan, and N. T. Hao, "The current status of ChatGPT application in studying and researching of students at Ho Chi Minh City National University", *Journal of Education*, vol. 24, no. 1, pp. 36-41, January 2024.
- [10] N. P. Quan, "ChatGPT supports self-study ability and digital competency development for young people", *Proceedings of the 2nd scientific conference on young officials of national universities and expanded regional universities 2023*, Danang: Scientific Management Department, 2023, pp. 235-238.